

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol

Având în vedere că se mențin și se acutizează disfuncționalitățile privind organizarea și desfășurarea activităților comerciale în regim de vânzare cu amănuntul și cu ridicata, cu produse din sectorul agricol în special cu legume și fructe, care generează:

- evaziune fiscală în acest domeniu,
- presiuni speculative asupra prețurilor produselor la consumatorul final,
- concurența neloială între actorii din piață persoane fizice și comercianți care substituie calitatea de producător agricol,
- deficit de competitivitate al produselor autohtone față de produse provenite din țări terțe,
- nivel redus al trasabilității produselor care se comercializează, care nu asigură informarea corectă a consumatorului final,

ținând seama de dimensiunea filierei de comercializare a acestor produse în regim de vânzare cu amănuntul și cu ridicata, a cărei infrastructură la nivel național cuprinde peste 500 piețe agroalimentare permanente din care circa 400 sunt piețe urbane aflate în marea majoritate în proprietate și administrare privată sau în proprietate publică și administrare privată, precum și de existența a peste 700 de structuri de vânzare temporare organizate în mediul rural, în care accesul producătorilor agricoli este limitat și dificil inclusiv datorită modului de aplicare a legislației care reglementează regimul certificatului de producător,

ținând cont că această situație face ca o importantă parte a producției de legume și fructe realizată de micii producători agricoli în gospodăria proprie să fie valorificată prin intermediari, în condiții improprii, pe canale comerciale necontrolabile, care eludează legislația fiscală, creează concurență neloială și disfuncționalități ale fluxului de marfă către populație, cu implicații asupra prețului produselor la consumatorul final și asupra veniturilor producătorilor agricoli,

având în vedere faptul că neadoptarea în regim de urgență a măsurilor de reglementare prevăzute de prezentul proiect de act normativ poate avea un impact economic și social negativ major:

- în rândul producătorilor agricoli care nu pot valorifica direct producția proprie, iar vânzările prin intermediari nu asigură veniturile necesare reluării ciclurilor de producție, fapt ce poate conduce la abandonarea activităților agricole și diminuarea ofertei de produse vegetale proaspete,
- în rândul populației, cu privire la modul cum autoritățile acționează pentru asigurarea unui mediu civilizată de desfășurare a activităților comerciale în spații publice, în special în aplicarea conceptului de lanț scurt alimentar, de la producătorul agricol la consumatorul final,
- prin menținerea unui grad ridicat al evaziunii fiscale în domeniul vânzării produselor agricole, cu preponderență la legume și fructe proaspete,

se impune modificarea urgentă și armonizarea în consecință a dispozițiilor legale existente care reglementează acest domeniu, prin asigurarea cadrului organizatoric care să creeze facilități

producătorilor agricoli pentru vânzarea directă către consumatori a produselor agroalimentare proprii și asigurarea unei oferte de produse agroalimentare corespunzătoare calitativ și cantitativ, la prețuri echitabile,

ținând cont faptul că această măsură vizează interesul public și reprezintă situație extraordinară și de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. 4 din Constituția României republicată, **Guvernul României** adoptă prezenta ordonanță de urgență:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art.1 Prezenta ordonanță de urgență reglementează modul de desfășurare a activităților economice, de valorificare de către producătorii agricoli persoane fizice, a produselor agricole proprii și de exercitare a comerțului cu aceste produse în unele zone publice.

Art.2 În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) activitate economică în sectorul agricol – activitate desfășurată în propria fermă/gospodărie de un producător agricol persoană fizică, pentru obținerea unor produse agricole care depășesc necesarul de consum propriu, care au valoare exprimată în bani, și sunt destinate vânzării pe piață;
- b) comerț în zone publice – comerțul cu ridicata, sau comerțul cu amănuntul care se desfășoară în structuri de vânzare cu locație permanentă sau temporară, în teritorii delimitate special amenajate și dotate corespunzător, precum piețe agroalimentare, târguri, piețe volante, alte asemenea, de către producătorii agricoli persoane fizice, individual sau prin asociații/grupuri de producători;
- c) atestat de producător – document de atestare profesională a producătorului agricol persoană fizică, care desfășoară activitate economică în sectorul agricol, valabil pentru titularul acestuia și rudele de gradul I;
- d) carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol – document utilizat de persoana fizică care deține atestat de producător, pentru exercitarea actului de comerț cu ridicata sau cu amănuntul, a produselor agricole obținute în ferma/gospodăria proprie;

CAPITOLUL II

Procedura de obținere a atestatului de producător

Art.3-(1) Atestatul de producător reprezintă documentul care confirmă capacitatea deținătorului de a desfășura o activitate economică în sectorul agricol.

(2) Atestatul de producător cuprinde informații și date privind:

- a) temeiul legal al eliberării atestatului;
- b) numele și prenumele producătorului agricol;
- c) denumirea produselor și suprafața de teren exploatată, respectiv efectivele de animale, care sunt înregistrate în Registrul Agricol deținut de unitatea/subdiviziunea administrativ teritorială pe a cărei rază se află ferma/gospodăria, producțiile estimate a fi obținute, producțiile estimate a fi destinate comercializării.

(3) Valabilitatea atestatului de producător este de an calendaristic de la data emiterii.

Art.4-(1) Atestatul de producător se eliberează la cerere producătorilor agricoli persoane fizice, care optează pentru desfășurarea unei activități economice în sectorul agricol.

(2) Atestarea profesională a solicitanților se realizează de către structuri asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, constituite conform legii și organizate la nivel județean/regional/național, care se înregistrează în acest scop la primăriile unităților/subdiviziunilor administrativ teritoriale.

(3) Pentru unitățile/subdiviziunile administrativ teritoriale la care nu s-au înregistrat structuri asociative prevăzute la alin(2), atestarea profesională a solicitanților se asigură de către entități teritoriale din subordine, sau în coordonare, care sunt mandatate în acest scop de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(4) În vederea înregistrării, structurile asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, depun la primăriile la care solicită înregistrarea, următoarele documente:

- a) certificatul de înregistrare fiscală (CUI);
- b) hotărârea judecătorească de constituire;
- c) statutul;
- d) situațiile financiare anuale pentru exercițiul financiar anterior înregistrării prevăzute la alin(2), depuse/transmise la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice;
- e) documentul care atestă afilierea la o organizație/federație/confederație reprezentativă la nivel național, după caz.

(5) Primarii asigură condițiile necesare pentru informarea publică cu privire la structurile și entitățile prevăzute la alin (2) și (3), prin afișarea și actualizarea listelor cu acestea la sediul primăriilor.

(6) Structurile și entitățile prevăzute la alin(2) și (3) furnizează servicii de consultanță, informare și atestare profesioanală, pentru solicitanții de pe raza teritorială a unităților/subdiviziunilor administrativ teritoriale unde sunt înregistrate.

Art.5-(1) Modelul atestatului de producător și regimul de utilizare al acestuia, se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Tipărirea atestatului de producător revine în sarcina structurilor și entităților prevăzute la art.4 alin (2) și (3).

Art.6-(1) Unitățile/subdiviziunile administrativ teritoriale transmit la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin consiliile județene/consiliul general al municipiului București, lista structurilor asociative profesionale/patronale/sindicale din agricultură, înregistrate, la nivelul fiecărui județ.

(2) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale asigură accesul la informația publică, prin afișarea pe site-ul oficial, a listei prevăzute la alin (1).

CAPITOLUL III

Regimul de întocmire și utilizare a carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol

Art.7 Prin excepție de la prevederile Ordonanței de urgență nr.44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare, exercitarea activităților de comerț cu ridicata sau cu amănuntul, a produselor agricole obținute în ferma/gospodăria proprie, de către producătorii agricoli persoane fizice care dețin atestat de producător, se realizează în baza carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol.

Art.8-(1) Tipărirea carnetelor de comercializare a produselor din sectorul agricol revine în sarcina consiliilor județene/consiliul general al municipiului București, care le distribuie unităților/subdiviziunilor administrativ teritoriale la solicitarea acestora.

(2) Costurile generate de tipărirea carnetelor de comercializare a produselor din sectorul agricol se suportă de către consiliile județene/consiliul general al municipiului București, iar sumele cheltuite de acestea se reconstituie prin grija unităților/subdiviziunilor administrativ teritoriale, din prețul achitat de solicitanți pentru eliberarea acestora.

(3) Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol se eliberează la cerere solicitanților, de către primarii unităților/subdiviziunilor administrativ teritoriale pe a căror rază se află ferma/gospodăria în care se obțin produsele estimate a fi destinate comercializării.

(4) Primăriile unităților/subdiviziunilor administrativ teritoriale țin evidența carnetelor de comercializare a produselor din sectorul agricol printr-un registru special deschis în acest sens.

(5) Prima filă din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, care conține datele privind identitatea producătorului agricol, informații privind suprafețele cultivate și/sau animalele deținute care să reflecte grupele de produse vegetale/grupele de animale stabilite la art.73 alin(3) din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, precum și producțiile estimate a fi destinate comercializării, este semnată de primarul localității și rămâne nedetașabilă la carnet.

(6) Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol are forma dreptunghiulară, cu dimensiunile de 200x100 mm și este alcătuit din foi fixe, autocopiative, tipărit în carnete de 100 file a 3 exemplare, prevăzute cu element de siguranță, seria fiind reprezentată de indicativul rutier al județului iar numărul din 6 cifre se realizează astfel:

a) primele 3 cifre reprezintă indicativul interurban al județului de la 230 până la 269 pentru județe, respectiv, 210 pentru județul Ilfov și 211 pentru municipiul București;

b) următoarele 3 cifre, se completează începând de la 001 până la 999, indicând producătorul, în ordinea eliberării carnetelor.

Art.9 Normele privind întocmirea, utilizarea și modelul carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol, se aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

Art.10-(1) Regimul de utilizare a filelor din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, este următorul:

- a) primul exemplar se înmânează cumpărătorului,
- b) al doilea exemplar se păstrează de vânzător
- c) al treilea exemplar se păstrează la carnet.

(2) Carnetele utilizate, conținând al treilea exemplar al filelor, se depun la primăria unității/subdiviziunii administrativ teritoriale care a emis carnetul.

(3) Prevederile alin.(1) se aplică obligatoriu pentru orice fel de livrare de produse agricole, în orice cantitate și structură sortimentală, indiferent de calitatea cumpărătorului, respectiv persoana fizică sau persoană juridică.

(4) Filele din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol deținute de cumpărătorul persoană juridică se păstrează și se arhivează timp de 10 ani, acestea reprezentând documente justificative care stau la baza înregistrării în contabilitate a achizițiilor.

Art.11-(1) Pe parcursul transportului produselor achiziționate de la producători agricoli pe baza carnetului de comercializare, în scop comercial sau pentru autoconsum, cumpărătorul trebuie să dețină fila din carnet care justifică proveniența mărfii.

(2) În cazul transportului de produse agricole efectuat de către producătorii agricoli persoane fizice, de la locul de deținere la locul de comercializare în regim cu ridicata sau cu amănuntul, aceștia completează o filă din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, corespunzător cantităților și structurii sortimentale transportate.

(3) Fila menționată la alin.(2) constituie documentul justificativ pe timpul transportului, a desfacerii mărfii, cât și a eventualelor returnări a produselor necomercializate.

Art.12-(1) Unitățile administrativ teritoriale/subdiviziunile municipiului București au obligația de a comunica organelor fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, trimestrial, informații cu privire la beneficiarii carnetelor de comercializare emise, precum și datele cuprinse în acestea potrivit alin (5) al art.8.

(2) Procedura de aplicare a prevederilor alin(1) se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

CAPITOLUL IV

Exercitarea activităților de comerț cu amănuntul în zonele publice

Art.13-(1) În cadrul structurilor de vânzare cu amănuntul organizate în zonele publice, indiferent de forma de administrare, publică sau privată, este obligatorie organizarea de spații de vânzare distincte care sunt rezervate în exclusivitate producătorilor agricoli persoane fizice deținătoare a unui carnet de comercializare.

(2) Procentul de alocare a spațiilor de vânzare prevăzute la alin.(1) este de minim 20% din totalul spațiilor de vânzare existente.

Art.14 Comercializarea cu amănuntul a produselor din sectorul agricol obținute pe gospodăria/ferma proprie de către producătorii agricoli persoane fizice se face pe baza documentului de identitate și a carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol.

Art.15 Prin excepție de la prevederile art.10 și ale alin(1) al art.11, pentru a se asigura evidența operativă privind vânzările zilnice cu amănuntul în zonele publice, producătorii agricoli au obligația să înscrie la sfârșitul fiecărei zile, în fila din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol prevăzută la art.11 alin.(2), produsele agricole și cantitățile aferente vândute în ziua respectivă, defalcat pe total cumpărători persoane fizice și/sau persoane juridice.

Art.16 În cadrul structurilor de vânzare organizate în zonele publice, indiferent de forma de administrare publică sau privată, operatorii economici comercializează produse din sectorul agricol în spații de vânzare delimitate distinct, amenajate corespunzător pentru depozitarea și comercializarea acestor produse, cu respectarea normelor de evidență și fiscalitate prevăzute de legislația în vigoare și cu emiterea de bonuri fiscale, potrivit dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL V

Contravenții și sancțiuni

Art.17 Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni și se sancționează după cum urmează:

- a) nerespectarea prevederilor art.10 cu amendă de 1000 lei;
- b) nerespectarea prevederilor alin(1) al art 11 cu amendă de 1000 lei pentru persoane fizice și cu amendă de la 3000 lei la 5000 lei și confiscarea cantităților de produse din sectorul agricol transportate, pentru persoane juridice;
- c) nerespectarea prevederilor alin (2) al art.11 cu amendă de la 1500 lei la 2000 lei;
- d) nerespectarea de către administratorii piețelor a prevederilor art.13 , cu amendă de la 10000 lei la 15000 lei.

Art.18 Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art.17 se realizează de persoane împuternicite de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor Publice prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, conform competențelor legale.

Art.19 Contravențiilor prevăzute la art.17 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art.20-(1) La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se abrogă:

- a) Hotărârea Guvernului nr.661/2001 privind procedura de eliberare a certificatului de producător, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 436 din 3 august 2001, cu modificările și completările ulterioare.
- b) Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1027/2006 privind aplicarea prevederilor art.3 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.12/2006 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței pe filiera cerealelor și a produselor procesate din cereale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.550 din 26 iunie 2006.
- c) Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr.190/2009 pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea și plata impozitului pe veniturile bănești din agricultură realizate prin valorificarea produselor vândute către unități specializate pentru colectare, unități de procesare industrială sau către alte unități, pentru utilizare ca atare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, numărul 464 din 6 iulie 2009

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se interzice utilizarea Borderoului de achiziție prevăzut la punctul VII : BORDEROU DE ACHIZITIE (de la producători individuali) (Cod 14-4-13/b) din PARTEA IV: GRUPA a IV-a - MIJLOACE BANESTI SI DECONTARI din Anexa nr.1 la Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr.3512/2008 privind documentele financiar-contabile, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 870 bis din 23 decembrie 2008, cu modificările ulterioare, la cumpărarea produselor agricole de la producători agricoli persoane fizice.

(3) Certificatele de producător emise în temeiul Hotărârii Guvernului nr.661/2001 pot fi utilizate până la expirarea perioadei de valabilitate a vizei aplicate pe acestea, dar nu mai târziu de data de 31 decembrie 2013.

(4) Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2014.

Art.21 Prelucrările de date cu caracter personal realizate în temeiul prezentei ordonanțe de urgență se efectuează cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM MINISTRU

Victor Viorel PONTA